

УДК 070: 316. 766

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТЕЛЕРАДІОПРОСТОРУ АРК

Дроздова Г.В.

Республіканський комітет з інформації, м. Сімферополь

У статті йдеться про проблеми діяльності ДТРК «Крим» та шляхи вдосконалення реалізації державної інформаційної політики в АРК.

Ключові слова: телерадіопростір, інформаційне суспільство, інформаційна політика

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві інформація стає стратегічним ресурсом, відсутність якого призводить до суттєвих втрат в економіці. Інформатизація суспільства виступає одним з вирішальних чинників модернізації економіки на ринкових засадах і запорукою інтеграції України в світове співтовариство. Інформаційне суспільство створює нові системи виробництва. Ця модель суспільства, що пов'язана з поняттям інформації, потребує від українського соціуму бути готовим до протистояння. Головною межею стратегічного протистояння в інформаційному просторі є розподіл між силами проімперського гатунку і тими, які орієнтовані на створення незалежної та демократичної держави. В інформаційному просторі СНД панують засоби масової інформації колишнього Союзу. З легкої руки телебачення Останкіно у світовий інформаційний простір, як і раніше, іде більша частина інформації щодо стану справ в Україні, Грузії, Чечні та інших країнах. Реакція з боку українських мас-медіа не є достатньо оперативною і адекватною силовому інформаційному тиску. Недостатня увага до оволодіння світовим інформаційним простором з боку державних структур, повільність у створенні незалежних інформаційних агентств призводить до формування в світі від'ємного іміджу щодо України, а це спричиняє значні економічні і політичні втрати. В сучасному світі, насиченому інформаційними потоками, виграє той, хто їх формує і вміє їх регулювати у своїх власних інтересах. Розробка інформаційних стратегій є пріоритетною справою структур влади, пов'язаною зі створенням системи інформаційної безпеки держави. На жаль, Україна ще не має чітко визначеної інформаційної політики, яка була б узгодженою з системою національних інтересів держави. У демократичних країнах монополізації інформаційного простору держави або приватними компаніями протистоять суспільне телебачення, могутні опозиційні партії з власними ЗМІ або розвинута система кабельного ТБ. У нас же таких переваг досі немає [1]. Кризова ситуація в інформаційному полі України кожен день катастрофічно погіршується. Слід зазначити, що також дуже погана ситуація у сфері ЗМІ в Україні. Зараз фактично не існує незалежних, демократичних ЗМІ, тому що вони знаходяться у фінансовій

залежності від різноманітних олігархічних груп або від політичної влади. Особливо це стосується регіональних, місцевих теле-, радіокомпаній та друкованих періодичних видань [2]. Мета статті. У якості приклада розглянемо проблеми діяльності ДТРК «Крим» у розрізі території поширення та охоплення аудиторії, зокрема засобами ефірного та кабельного мовлення, а також змістовності, вживання мов.

В інформаційному просторі АР Крим працює одна державна телерадіокомпанія – ДТРК „Крим”, яка перебуває у сфері управління Державного комітету телебачення і радіомовлення України. Крім того, на території півострова розповсюджують свої програми Національна телекомпанія України (УТ-1, 98% охоплення населення) та Національна радіокомпанія України (на мережі УР-1 в УКХ FM діапазоні – 81,6% і на мережі УР-3 в середньохвильовому діапазоні – 86,3 %).

ДТРК „Крим” – одна зі стабільних телерадіокомпаній в системі Держкомтелерадіо України. У 2006 році в компанії здійснено технічне переоснащення, встановлено сучасне устаткування апаратно-студійного блоку для телевізійного мовлення в цифровому форматі.

Охоплення телевізійним сигналом ДТРК становить близько 75% території півострова та близько 70% населення. Ліцензія Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення на 24 години телевізійного мовлення дійсна до 2010 року.

У 2008 році телерадіокомпанія збільшила обсяг загального телевізійного мовлення до 18 годин на добу.

З метою реалізації інформаційних заходів, визначених актами Президента України та Кабінету Міністрів України, укладено Державний контракт на виробництво теле- і радіопрограм для державних потреб та Тематичний план на 2008 рік.

ДТРК „Крим” здійснює своє мовлення сімома мовами: українською, російською, кримськотатарською, німецькою, грецькою, болгарською та вірменською.

Збільшується мовлення українською мовою, про що свідчать такі пропорції мовлення в ефірі:

- у 2005 році на телебаченні: 41,5% – українською, 50,5% – російською мовами, на радіо: 13,7% – українською, 75,2% – російською мовами;

- у 2006 році на телебаченні: 47,8% – українською, 46,0% – російською мовами, на радіо: 27% – українською, 60,8% – російською мовами;

- у 2007 році на телебаченні: 55,5% – українською, 38,7% – російською, на радіо: 36% – українською, 43,6% – російською мовами.

- у 2008 році телебаченні: 65,5% – українською, 5% – кримськотатарською, 29,5% – російською і другими.

Сьогодні Творче об'єднання „Радіо „Крим” ретранслює на півострові канали Національного радіо України: УР-1 – перший канал, УР-3 – третій канал („Культура”). На каналі УР-1 мовлення здійснюється: українською – 3,55 години на тиждень, мовами депортованих – 2,49 години на тиждень, російською – 5,35 годин на тиждень. На каналі УР-3: українською – 4,28, мовами депортованих – 3,40,

російською – 4,11 години на тиждень. Весь інший час здійснюється ретранслявання загальнонаціональних програм. Сигнал поширюється мережею передавальних засобів у діапазоні УКХ та мережею дротового мовлення. Окрім того, відповідно до ліцензії радіопрограми ТО „Радіо „Крим” транслуються в діапазоні УКХ-1 та в мережі дротового мовлення на Першому і Третньому каналах.

Територія поширення радіопрограм становить близько 90% території АР Крим (ефірне мовлення за допомогою ефірних передавачів та радіомовлення на Першому каналі дротового мовлення – УР-1).

Сьогодні в користуванні радіослухачів АР Крим близько 130 тисяч радіоточок (2003 рік – 200 тис.), кількість яких постійно зменшується. Дротова мережа, особливо в сільській місцевості, перебуває в критичному стані.

Керівництвом телерадіокомпанії вжито заходів щодо приведення мовлення у відповідність до вимог ліцензій Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та виконання Указу Президента України „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 лютого 2006 року „Про суспільну ситуацію в Автономній Республіці Крим”, а також наказу Держкомтелерадіо України від 31 травня 2006 р. №129 „Про затвердження програми інформаційних та інших заходів, спрямованих на забезпечення доступності в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі загальнонаціональних ЗМІ, оперативне, всебічне, об'єктивне висвітлення економічної, суспільно-політичної, міжнародної та релігійної ситуації в Криму, зокрема діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо облаштування й захисту прав осіб, депортованих за національною ознакою, та їхніх нащадків”.

Проблеми, вирішення яких сприятиме вдосконаленню реалізації державної інформаційної політики в АР Крим:

1. Забезпечити комплекс радіомовлення Державної телерадіокомпанії „Крим” новою спорудою, яка була б інтегрована до системи оповіщення населення АР Крим про надзвичайні ситуації згідно з вимогами МНС.

2. Забезпечити розвиток дротового мовлення у Криму. Так, на початку 90-х років на півострові було понад 900 тисяч радіоточок, а в 2007 році їх лишилося близько 170 тисяч. Ремонт мережі не здійснюється. За інформацією кримського філіалу „Укртелеком”, у 2008 році на утримання дротового мовлення фінансування не передбачено.

3. Вирішити питання про придбання для Державної телерадіокомпанії „Крим” сучасної пересувної телевізійної репортажної станції (ПТРС), оскільки існуюча ПТРС ДТРК „Крим” морально та фізично застаріла внаслідок тривалої експлуатації і не підлягає ремонту власними силами.

Висновки. Таким чином, державою повинно бути поставлено завдання формування такої інформаційної політики, яка б заклала основи для вирішення фундаментальних завдань розвитку суспільства, головними з яких є формування єдиного інформаційного простору України та її входження у світовий інформаційний простір, забезпечення інформаційної безпеки особистості, суспільства і держави. Крім того, увага повинна приділятися формуванню демократично орієнтованої масової свідомості, становленню галузі інформаційних

послуг, розширенню правового поля регулювання суспільних відносин, у тому числі пов'язаних з одержанням, поширенням і використанням інформації [3]. Не можна не відмітити те, що на сучасному етапі інформаційна політика України здійснюється в умовах, коли концепція інформаційної безпеки, на жаль, ще перебуває в стадії формування. Тобто процес усвідомлення і проголошення доктрини національних інтересів нашої держави не виправдано довго затягнувся у часі.

Список літератури

1. Вплив ЗМІ на демократизацію політичного життя України // Нова політика. – 2001. – № 6. – С. 26-29.
2. Кузнєцов С. Україна в європейському інформаційному просторі // Історичні і політологічні дослідження. Видання Донецького національного університету, історичний факультет. – 2001. – № 3(7). – С. 67-79.
3. Несвіт Г.П. Інформаційна політика держави як фактор реформування суспільства: Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук; Одес. нац. юрид. Акад. – Одеса, 2001. – 16 с.

Дроздова Г.В. Проблемные вопросы телерадиопространства АРК
В статье рассматриваются проблемы деятельности ГТРК «Крым» и пути усовершенствования реализации государственной информационной политики в АРК.

Ключевые слова: телерадиопространство, информационное общество, информационная политика

Drozdova G.V. Problem questions TV and radio space of the Crimea
In the article are considered problems of activity TV-channel "Crimea" and ways of improvement of realisation state information politicians in Crimea.

Key words: TV and radio space, an information society, the information policy

Пост упила до редакції 04.09.2008 р.